

Region Hovedstaden

Afrapportering Handlingsplan 2013-2014
for
Politik for Sundhedsforskning 2020

25. september 2013

Indholdsfortegnelse

<u>1. AFRAPPORTERING AF REGION HOVEDSTADENS FORSKNING</u>	4
Indledning	4
Kort status over sundhedsforskningen i Region Hovedstaden	4
<u>2. STATUS PÅ INITIATIVER I HANDLINGSPLAN 2013-2014</u>	5
Tema 1: Udvikling af strategiske samarbejder og erhvervssamarbejder	6
Tema 2: Udvikling af processer for implementering	11
Tema 3: Udvikling af forskningsledelse og forskningskompetencer	13
Tema 4: Udvikling af forskningskarriereforløb for alle relevante personalegrupper	13
<u>3. ØVRIGE INDSATSER OG SAMARBEJDER PÅ FORSKNINGSOMRÅDET</u>	15
<u>LINKS OG BILAG</u>	16
Links til relaterede dokumenter	16
Se publikationer fra Videncenter for Innovation og Forskning i 2013	16
Læs mere om Region Hovedstadens indsats for Innovation og Forskning	16

1. Afrapportering af Region Hovedstadens forskning

Indledning

Formålet med Region Hovedstadens sundhedsforskning er at bidrage til løbende at sikre, at borgere og patienter tilbydes sundhedsydelse og behandlinger¹ af høj international kvalitet med udvikling og implementering af nye behandlingsmuligheder og teknologier i klinisk praksis. En stærk sundhedsforskning af høj international kvalitet er ligeledes afgørende for at kunne skabe vækst i biosundhedserhvervet. Endelig er sundhedsforskningen grundlaget for uddannelsen af læger og andet sundhedspersonale og helt afgørende for rekruttering og kompetenceudvikling af sundhedspersonale.

Samlet er hovedformålet med Region Hovedstadens Politik for Sundhedsforskning 2020 således at udvikle de rammer som skal sikre, at sundhedsvæsenet som helhed er effektivt og båret af høj kvalitet, og at regionens biosundhedsklynge kan måle sig med de bedste i verden.

Med Politik for Sundhedsforskning 2020 har regionen langt an til en langsigtet og målrettet strategi, der blandt andet er tænkt sammen med Hospitals- og Psykiatriplan 2020, Region Hovedstadens interne uddannelsespolitik og kvalitetsfundsbyggerierne, som også rækker hen mod 2020. Derudover skal indsatsen på forskningsområdet ses i sammenhæng med andre regionale og nationale strategier og aktiviteter vedrørende fx kræftindsatsen og indsatsen vedrørende kronisk syge.

Politikken udmøntes gennem toårige handlingsplaner vedtaget af regionsrådet. Handlingsplan 2013-2014 blev som den første handlingsplan vedtaget af regionsrådet d. 20. november 2012 med en række konkrete initiativer, der hver for sig og tilsammen støtter op omkring realiseringen af visionen for sundhedsforskning i Region Hovedstaden. I handlingsplanen er prioriteret seks initiativer, som er igangsat i 2013, og som løber ind i 2014. Derudover er flere initiativer i gang, under opstart eller under planlægning til igangsættelse i 2014. I denne status afreporteres på alle større igangværende initiativer.

Med henblik på at kunne følge udviklingen af forskningen i Region Hovedstaden samt effekten af arbejdet med implementering af regionens forskningspolitik fremlægges samtidig den femte årlige forskningsevaluering baseret på 2012-data. Forskningsevaluering 2013 viser samtidig udviklingen på sundhedsforskningen i forhold til perioden 2008-2011.

Kort status over sundhedsforskningen i Region Hovedstaden

Forskningsevaluering 2013 er den femte forskningsevaluering og baserer sig på data for sundhedsforskningen 2012, ligesom evalueringen anskueliggør udviklingen for perioden 2008-2011, siden den første forskningsevaluering blev gennemført.

Den regionale forskningsevaluering er baseret på data om videnskabelige publikationer (JIF), produktion af akademiske grader, indtægter fra eksterne fonds- og forskningsbevillinger, udstedte patenter samt indtægter fra forskningskontrakter med erhvervslivet. Evalueringen giver en aktuel samlet status på forskningen og et overordnet billede af udviklingen på de enkelte hospitaler og afdelinger i regionens sundhedsvæsen.

Med Forskningsevaluering 2012 begyndte man at se klare tendenser i udviklingen af regionens sundhedsforskning. Overordnet viste evalueringen sidste år, at regionens forskning var i fortsat fremgang. Forskningsevaluering 2013 dokumenterer en fortsat meget stærk forskningsindsats i positiv udvikling trods de mange organisatoriske ændringer og økonomiske udfordringer, som det regionale sundhedsvæsen har gennemgået.

Forskningsevaluering 2013 viser, at der i 2012 publiceret omkring 3.400 videnskabelige artikler m.m., hvilket er en stigning fra omkring 3.000 i 2011. Regionen havde i 2012 40 afdelinger (mod 37 i 2011) med over 200 point, som betragtes at være et højt forskningsniveau. Samtidigt var der i 2012 12 afdelinger (mod 13 i 2011) på rigtigt højt niveau med point over 400. Der er hele tre afdelinger, hvoraf de to afdelinger er på Rigshospitalet, med mere end 1.000 point i 2012, så tallene viser klart, at niveauet holdes.

Samlet viser evalueringen af data fra 2008-2012 som tidligere år, at der er meget stærke forskningsmiljøer på de fleste af regionens hospitaler, hvor Rigshospitalet stadig er regionens forskningsmæssige flagskib. Halvdelen af afdelingerne med over 400 point ligger på Rigshospitalet, og hospitalet har også medforfattere på godt halvdelen af alle videnskabelige publikationer fra regionen.

Opgørelsen over ressourceforbruget til regionens forskningsindsats (se side 22-23) viser, at der i 2012 blev brugt i alt 1,82 mia. kr. – hvoraf knap halvdelen er betalt af eksterne parter (såsom fonde og erhvervsvirksomheder), og resten er internt betalt. Der er således registreret en stigning på knapt 5 % fra 2011, hvor der blev brugt godt 1,73 mia. kr. Det skal bemærkes, at en del af de internt forbrugte ressourcer til forskning både for 2012 og tidligere opgøres på grundlag af forskernes samlede arbejdstid, der ofte udgør mere end 37 timer per uge – idet flere dedikerede forskere lægger en del af forskningen i fritiden.

Der er i alt 3.661 aktive forskere (mod 3.318 i 2011) og 780 teknisk og administrativt hjælpepersonale (mod 760 i 2011). Blandt de i alt 3661 aktive forskere i Region Hovedstaden var der pr. 31. december 2012 109 udenlandske aktive forskere (mod 88 året før) ansat på hospitalerne, mens der er 17 udenlandske personer med teknisk og administrativ baggrund ansat til forskningsstøtte (mod 11 året før).

Der ses en stigning i antallet af professorer, postdocer og øvrige forskere med kandidatuddannelse og et mindre fald i det totale antal af ph.d.-studerende. Der blev i 2012 støttet i alt 160 nye ph.d.-studerende via Region Hovedstadens pulje til delvis dækning af ph.d.-studieafgiften.

Forskningsevaluering 2013 viser igen en generelt stigende opmærksomhed på registrering af forskningen og de anvendte forskningsressourcer på hospitalerne og afdelingerne. Samtidig har både den regionale og lokale administration fortsat fokus på udvikling af datakvalitet og registreringsproces således, at implementeringen af Pure (regionens forskningsregistreringssystem) yderligere kan understøtte den fremtidige indsamling af data til brug i både forskningsevalueringen såvel som den regionale ledelsesinformation og synliggørelse af regionens forskning.

2. Status på initiativer i Handlingsplan 2013-2014

Dette afsnit redegør kort for målet for ”Politik for Sundhedsforskning 2020” og dermed for de initiativer, som er igangsat, bl.a. som led i implementering af ”Handlingsplan 2013-2014”. Afsættet for den samlede indsats er at sikre, at sundhedsforskningen i Region Hovedstaden i 2020 overordnet er:

- **Anerkendt** nationalt og internationalt for høj forskningskvalitet i såvel de mange stærke som spirende miljøer.
- **Attraktiv** for danske og udenlandske forskere og forskermiljøer og for danske og udenlandske virksomheder i forbindelse med udvikling og kommercialisering af nye behandlinger, teknologier og organisationsformer.
- **Synlig** overfor både samfundet, borgere, patienter, universiteter, erhvervslivet og udenlandske forskere og samarbejdsparter.

- **Integreret** i patientbehandlingen, hvor ny forskning i samarbejde med universiteterne, kommunerne, praksissektoren, erhvervslivet og andre relevante parter bidrager til at udvikle sundhedsydelse lokalt og på tværs af aktørerne i sundhedsvæsenet.
- **Sammenhængende** på tværs af afdelinger, specialer og fagområder, og som understøtter det sammenhængende patientforløb.

I 2013 har der været et stærkt fokus på både at styrke den strategiske ledelse af forskning og indsats for at fremme mere af den gode forskning, særligt via større samarbejder med eksterne parter – offentlige som private.

Der er i indsatsen lagt vægt på at sikre den fortsatte tætte dialog med ledere og forskere på hospitaler, virksomheder og stabe om udvikling og implementering af initiativerne, så indsatsen for udvikling af sundhedsforskning forankres så bredt som muligt i organisationen og på sådan en måde, at indsatsen sikres koordination med andre regionale initiativer på sundhedsområdet.

Der vil fortsat sideløbende med indsatsen på tema- og initiativniveau i 2013-2014 været fokus på at koordinere indsatsen med nationale indsats fx gennem samarbejdet i Danske Regioner, indsatsen i Det Nationale Samarbejdsforum for Sundhedsforskning og i Vækstteamet for Sundhed og Velfærdsløsninger:

I det følgende gøres status på de igangværende initiativer i 2013, hvor flere af de prioriterede satsninger i Handlingsplan 2013-2014 forventes at køre videre i 2014.

Tema 1: Udvikling af strategiske samarbejder og erhvervssamarbejder

Målet for tema 1 i 2013-2014 er:

Der gennemføres en række initiativer, der skal fremme strategiske alliancer og samarbejder med førende internationale regioner, universitetshospitaler og virksomheder. Der sættes i den forbindelse fokus på: 1) den internationale synliggørelse af regionens styrkepositioner inden for forskning, 2) indsatsen for tiltrækning af internationale forskningsmidler og 3) rekruttering af højt kvalificerede udenlandske forskere. Herudover gennemføres initiativer, der kan fremme flere erhvervssamarbejder. Dette sker bl.a. via udvikling af regionens støtteindsats med etablering af ”en indgang til forskning og innovation”, udvikling af koncepter for tiltrækning af erhvervssamarbejder samt fremme af kliniske forsøg i samarbejde med industrien.

Der er i alt afsat 12 mio. kr. til initiativer under Tema 1, som er finansieret gennem budgetoverførsler af mindreforbrug fra forskningspuljen i 2012 og nye initiativer politisk prioriteret i Budget 2013. Derudover er der i budget 2013-2016 afsat et årligt beløb på 6 mio. kr. til styrkelse af det tværsektorielle forskningssamarbejde.

Samarbejdet med Københavns Universitet (KU)

For at styrke det strategiske samarbejde mellem Københavns Universitet, Det Sundhedsfaglige Fakultet (KU Sund) og Region Hovedstaden er der nedsat en administrativ arbejdsgruppe, der skal udarbejde konkrete anbefalinger til den videre udvikling af samarbejdet mellem KU Sund og Region Hovedstaden.

Rammerne for samarbejdet er styrket gennem etablering af et fælles Institut for Klinisk Medicin (IKM), der med afsæt i den fælles professorplan har udpeget i alt 14 koordinerende professorer - et på hvert hospital samt et for hvert center på Rigshospitalet. Funktionsbeskrivelsen for de nye koordinerende professorer blev godkendt af bestyrelsen for Københavns Universitetshospital i marts 2013.

Derudover er der i 2013 opslået og besat 20 nye forskningslektorater i Region Hovedstaden, der er finansieret af Undervisningskvalitetspuljen. Målet er i de kommende år at øge antallet af forskningslektorater, så der etableres en fast bestand på i alt ca. 50. Endelig er der i 2013 igangsat udarbejdelse af en plan for besættelse af de kommende lærestolsprofessorer i tilknytning til den kliniske professorplan 2014

Samarbejdet med Danmarks Tekniske Universitet (DTU)

Som led i udvikling af samarbejdet med Danmarks Tekniske Universitet er der etableret et formelt samarbejde med Glostrup Hospital om forskning og innovation. Region Hovedstaden via de prioriterede midler til fremme af strategiske satsninger allokeret i alt 400.000 kr. til medfinansiering og fremme af konkrete forskningsprojekter mellem Glostrup hospital og Danmarks Tekniske Universitet.

Midlerne er aktuelt ved at blive udmøntet i form af 8 individuelle bevillinger a 50.000 kr., som skal understøtte etablering af konkrete forskningsprojekter mellem de to parter. Det er ambitionen, at de 8 forsknings-projekter efterfølgende skal resultere i mindst tre ph.d.-forløb, der således skal tage afsæt i det forudgående arbejde mellem de to parter. En evaluering af samarbejdet vil blive foretaget primo/medio 2014.

Én indgang – samarbejdet med den private industri vedrørende kliniske forsøg

Region Hovedstaden etablerede efter en forsøgsperiode som den første region i 2012 en permanent ”Én indgang” til kliniske forsøg for industrien, som er forankret i Videntcenter for Innovation og Forskning. I 2013 er ”Én indgang” til kliniske forsøg videreudviklet, så virksomheder gennem ”Én indgang” kan etablere kontakt til klinikere på regionens hospitaler, som er interesserede i at deltage i kliniske udviklingsprojekter i samarbejde med industrien.

Herudover faciliterer ”Én indgang” til kliniske forsøg indgåelse af strategiske samarbejdsaftaler mellem Region Hovedstaden og industri. I 2012 indgik Region Hovedstaden og KU den første strategiske samarbejdsaftale med lægemiddelfirmaet GlaxoSmithKline. I 2013 er der indledt flere dialoger med forskellige lægemiddelvirksomheder om indgåelse af strategiske samarbejder.

”Én indgang” til kliniske forsøg i Region Hovedstaden samarbejder tæt med de øvrige regioner, som i løbet af 2013 i de fleste tilfælde også har ansat regionale ”Én indgang”-koordinatorer. Sammen med Region Hovedstadens ”Én indgang” er der således etableret et nationalt netværk, som tilbyder at hjælpe industrien omkring kliniske forsøg på tværs af regionerne. For industrianligger er Region Hovedstaden tovholder på i det nationale netværk af ”Én indgang” koordinatorer. De juridiske procedurer omkring indgåelse af samarbejdsaftaler i forbindelse med kliniske forsøg er ligeledes gjort lettere, og regionerne samarbejder på tværs for at lette den juridiske behandling for industrien.

Handlingsplan for internationalisering

Med afsæt i Politik for Sundhedsforskning, regionens nye politik for internationalisering samt Budget 2013 er igangsat en række konkrete internationaliseringsaktiviteter, som tilsammen skal fremme regionens internationale aktiviteter på forskningsområdet:

- Videntcenter for Innovation og Forskning har identificeret en række stærke forskningsgrupper, der har fået og vil få tilbudt særligt skræddersyede forløb, der skal resultere i ansøgninger til det kommende rammeprogram fra EU Kommissionen, Horizon 2020., som starter op primo 2014.

- Derudover har Videncenter for Innovation og Forskning bistået flere forskere med ansøgere til det netop afsluttede rammeprogram, hvor det bl.a. er lykket at vinde det første koordinatorprojekt på 6,0 mio. Euro til Rigshospitalet.
- Som led i implementeringen af aftalen med Commonwealth of Massachusetts offentliggjorde Videncenter for Innovation og Forskning i starten af 2013 en pulje på 1 mio. kr. til fremme af forskningsophold i Massachusetts, som kan søges af regionens forskere. Formålet med forskningsopholdene er 1) at fremme nye samarbejder mellem stærke internationale forskningsmiljøer, 2) udvikle allerede eksisterende forskningssamarbejder mellem regionen og institutionerne i Massachusetts samt 3) indhente nye metoder og ny viden til regionen til gavn for sundhedsvæsenet og udvikling af behandlinger. Indtil videre har seks forskere¹ modtaget en bevilling til forskningsophold i Massachusetts, og der er bevilliget omkring 550.000 kr. fra puljen.
- VIF er derudover sammen med Rigshospitalet i færd med at planlægge en markant satsning rettet mod videreudvikling af et eksisterende forskningssamarbejde indenfor endokrinologi (diabetes) mellem Rigshospitalet og Harvard University. Målet med satsningen er at skabe grundlag for et strategisk forskningssamarbejde med aktører i Massachusetts, som bl.a. kan hente finansiering fra f.eks. EU's rammeprogram, Horizon 2020, eller den amerikanske pendant, NIH. Startskuddet på satsningen planlægges som et arrangement over to dage i Boston, som forventes afholdt i begyndelsen af 2014.. Den første dag er et "high level meeting" med deltagelse af de involverede institutioner på højeste niveau, bl.a. Københavns Universitet, Statens Seruminstitut, Harvard Universitet, Massachusetts General Hospital mv.
- Med afsæt i midler fra Budget 2013 har Videncenter for Innovation og Forskning etableret en incitamentspulje på i alt 2 mio. kr. til udvikling og fremme af markante internationale forskningsprojekter. Formålet med puljen er at udvikle flere markante forskningssamarbejder med mellem førende internationale forskningsmiljøer i USA og Europa, som kan føre til ansøgninger og flere bevillinger fra bl.a. EU og NIH, hvor hovedansøgeren er fra Region Hovedstaden. Indtil videre har fire forskere modtaget bevillinger til udarbejdelse af EU og NIH-ansøgninger sammen med relevante internationale partnere, og flere ansøgninger forventes med opstart af Horizon 2020. Puljen er på 2 mio. kr., og der er indtil videre bevilliget cirka 780.000 kr.
- Videncenter for Innovation og Forskning har sammen med repræsentanter fra hospitaler etableret en arbejdsgruppe, som har i 2013 identificeret fire løsningsmodeller for sikker og effektiv administration af internationale forsknings- og innovationsmidler fra EU eller NIH. Modellerne vil blive forelagt KD, som skal tage stilling til anbefalingerne, herunder til mulighederne for sikring af nødvendige ressourcer og kompetencer til at varetage opgaven på tilstrækkeligt højt niveau.

Rekruttering af højt kvalificerede udenlandske forskere: International House

International House åbnede 4. juni 2013 og skal gøre det nemmere og mere attraktivt for internationale medarbejdere og studerende at flytte til København. Bag huset står blandt andre Københavns Kommune, Københavns Universitet, Rigshospitalet og en række offentlige myndigheder og private virksomheder.

Målet er at gøre det lettere at rekruttere internationale eksperter, forskere og klinikere til regionens hospitaler. Et øget antal internationale eksperter nu og fremover vil kunne skubbe på den regionale vækst og forskningsudviklingsdagsorden. Region Hovedstadens HR-U samarbejder tæt med Københavns Universitet, som Region Hovedstaden har indgået en samarbejdsaftale med, omkring en række ydelser vedrørende internationale forskere – blandt andet knyttet til International House Copenhagen.

¹ 1 person har været af sted, 3 er pt. på udveksling, og 2 tager af sted i henholdsvis oktober & december

Ydelserne er blandt andre:

- Via Københavns Universitets, International Staff Mobility, <http://ism.ku.dk> kan udenlandske forskere samt forskningsadministratorer få råd og vejledning. International Staff Mobility (ISM) rådgiver om stort set alle forhold og muligheder, man som udenlandsk borger og medarbejder i Danmark bør kende. Blandt andet skatterådgivning, pensionsrådgivning, danskkurser, hjælp til at finde bolig og skoler mv. ISM har adresse i International House i Gyldenløvesgade.
- Det er ligeledes muligt for regionens hospitaler at få særlig VIP-service i forbindelse med rekruttering af internationale forskere (max 15 pr. år). Dette indebærer blandt andet et indledende møde mellem den afdeling/leder, der står for rekruttering og ISM, diverse korrespondancer og møder mellem kandidaten og ISM, vejledning og hjælp til ansøgning om opholds- og arbejdstilladelse, boligtilbud, besøg på tre udvalgte skoler mv.

HR & Uddannelse bistår derudover hospitalernes behov for administrativ bistand og rådgivning til forskningsadministratorer og ”hjælp til selvhjælp” til de internationale forskere. Den administrative bistand består af: Én indgang, hvor der kan hentes rådgivning og information om blandt andet ansættelsesforhold i Region Hovedstaden, bolig, skatteforhold, danskkurser mv. Med denne indgang kan forskningsadministratorer samt internationale forskere få og hente relevante dokumenter og informationer. Der udsendes derudover en nyhedsmail med informationer om blandt andet faglige og sociale events, juranyt mv.

Profilering af regionens forskning, særlig international indsats m.m.

Som led i implementering af Politik for Sundhedsforskning og Region Hovedstadens kommunikationsstrategi er der igangsat implementering af Handlingsplan for Forskningskommunikation, som lægger op til en styrket kommunikationsindsats baseret på et styrket samarbejde og koordination på tværs mellem hospitalerne og det regionale niveau. Samtidig er der med afsæt i regionrådets beslutning om Global Excellence i november 2012 udarbejdet en handlingsplan for styrket synliggørelse og branding med afsæt i regionens 22 Global Excellence miljøer.

Det har i 2013 bl.a. ført til, at 29 excellente forskere er blevet medietrænet, regionens kommunikationsafdelinger har fået udleveret et workshopkoncept, så de kan undervise de lokale forskere i forskningskommunikation. Herudover er der blevet udviklet en online værktøjskasse om forskningsformidling og Netværk for Forskningskommunikation har holdt fire møder året igennem.

På den internationale bane er regionens nye engelske hjemmeside gået i luften og udbygges løbende med forskerprofiler, og der er etableret mulighed for rådgivning og støtte via Videntcenter for Innovation og Forskning til miljøer, som ønsker at satse på styrket synliggørelse, f.eks. via tiltrækning af kongresser og møder.

I 2014 vil der være fokus på at få udpeget forskningstalspersoner, indgå aftaler med mediepartnere, få flere forskningshistorier ud internt som eksternt, bl.a. vha. co-branding. Handlingsplanen er udviklet i dialog med kommunikationsafdelingerne på hospitalerne og vil skulle implementeres i tæt samarbejde og med aktiv støtte fra både de lokale og regionale kommunikationsafdelinger.

Indsatsen skal derudover ses i tæt sammenhæng med igangværende og nye initiativer som forskningsregistreringssystemet PURE samt øvrige aktiviteter, som fx ”forskningsdage”, matchmaking-møder, konferencer, informationspjecer m.m.

Udvikling af fælles Øresundspris med Region Skåne

I 2013 har Region Hovedstaden i samarbejde med Region Skåne udviklet sundhedsprisen 'Oresund Award'. Oresund Award er indstiftet for at anerkende og fremme førende forsknings- og behandlingsmiljøer indenfor sundhed, som har formået at udvikle og etablere et tæt og ligeværdigt samarbejde på tværs af Øresund indenfor udvikling af og tilbud om banebrydende behandlinger og sundhedsydelse.

Prisen kan tildeles 2 eller flere samarbejdende miljøer, som formår at tilføre værdi og synergi til gavn for borgerne i både Region Hovedstaden og Region Skåne. Det vindende samarbejde vil modtage Oresund Award samt en bevilling på 1,6 mio. kr., som skal benyttes til videre udvikling og internationalisering af de vindende miljøers samarbejde.

Ansøgningsfristen til dette års Oresund Award var d. 9. september, og der indkom i alt 9 kompetente ansøgninger. Ansøgningerne vurderes den 25. september af et bedømmelsesudvalg med repræsentanter fra Region Skåne og Region Hovedstaden samt danske, svenske og internationale eksperter indenfor sundhed. Det vindende samarbejde vil blive offentliggjort d. 2. december ved et officielt arrangement i Malmø. Oresund Award vil fremover blive uddelt en gang om året.

Forskningsregistreringssystemet PURE

Med henblik på styrket ledelsesinformation om forskningsindsatsen samt for at understøtte den aktive profilering af forskningsmiljøerne er der en videreudviklingsproces i gang under ledelse af Videncenter for Innovation og Forskning med deltagelse af 2 eksterne konsulenter. Der sikres inddragelse af de lokale Pure-superbrugere, forskningsmiljøerne og kommunikationsmedarbejdere på hospitalerne og centralt.

I efteråret 2013 er der arbejdet med hjemmesideudvikling og udvikling af skabeloner for regionens, hospitalernes, afdelingernes og forskernes profiler – herunder også standard for CV for den enkelte forsker. Der sikres sammenhæng og kobling til Region Hovedstadens øvrige hjemmesider og til Københavns Universitet. Det efterfølgende lokale implementeringsarbejde med profilbeskrivelserne på hospitalerne og for forskerne forventes at finde sted i 2014. Indsatsen med koblingen mellem PURE, økonomisystemet REFLEKS og ledelsesinformationssystemet FLIS er igangsat med projektforløb initieret efterår 2013 med fortsættelse i 2014.

Styrkelse af infrastrukturen for klinisk kræftforskning.

Der er igangsat en proces med relevante hospitaler for fremme af klinisk kræftforskning og kliniske forsøg, herunder i samspil med erhvervslivet, som ses i sammenhæng med anbefalingerne i den regionale kræftplan og relevante initiativer i politik for sundhedsforskning 2020.

Med støtte fra Videncenter for Innovation og Forskning og øvrige stabe er påbegyndt to udviklingsprojekter, der overordnet skal bidrage til styrke udviklingsmuligheder for nye behandlinger med afsæt i den kliniske kræftforskning, herunder fremme udvikling og anvendelse af sundhedsdata og biobanker, som bl.a. kan danne grundlag for styrket samarbejde med erhvervslivet om f.eks. udvikling af personalized medicine.

De to udviklingsprojekter skal medvirke til at konsolidere kræftforskningen i regionen yderligere, så regionens fortsat kan beholde sin styrkeposition på området:

1. Udvikling af en fælles struktur for de kliniske kræftforskningsenheder, så de fremstår én samlet struktur.
2. Udvikling af en fælles og sammenhængende struktur for regionens biobanker.

Til hvert af de to delprojekter er der ved at blive etableret en projektgruppe med deltagelse af de relevante hospitaler, stabe og virksomheder baseret på et udkast til kommissorium. Det endelige kommissorium for hver af de to arbejdsgrupper udarbejdes af den enkelte arbejdsgruppe med efterfølgende godkendelse af koncerndirektionen (projektejere).

De prioriterede midler, som er afsat til området, kan anvendes til udviklingsaktiviteter, herunder analyser og konsulentbistand, nye investeringer og de første års etableringsomkostninger. Projekterne forventes at række ind i 2014.

Etablering af en tværfaglig forskningsenhed på Bispebjerg og Frederiksberg Hospitaler (BFH)

Ifølge Sundhedsaftalen 2011-2014 mellem regionen og de 29 kommuner skal der i perioden udvikles og implementeres en tværsektoriel ramme for organisering og finansiering af forsknings- og evaluerings-samarbejdet inden for sundhedsområdet. Til at understøtte dette er der i Region Hovedstadens budget 2013-2016 afsat et årligt beløb på 6 mio. kr. til etablering og drift af en forsknings- og implementeringsenhed på Bispebjerg og Frederiksberg Hospitaler, samt til en pulje til regional medfinansiering af forskningsprojekter. Initiativet skal understøtte og fremme:

- Identifikation, formidling og implementering af eksisterende forskningsbaseret viden
- Generering af ny relevant viden, der kan implementeres på tværs af sektorer
- Styrkede rammevilkår for tværsektoriel forskning

Den Tværsektorielle Forskningsenhed (TFE) etableres i løbet af 2013 som en del af Afdelingen for Sammenhængende Patientforløb hvor enheden bl.a. beskriver proces for udmøntning af de 4. mio. kr. til forskningsprojekter. I efteråret 2013 foregår en prioritering og igangsættelse af et antal tværsektorielle forskningsprojekter. I efteråret 2015 skal der være udarbejdet en samlet evaluering af initiativet.

Tema 2: Udvikling af processer for implementering

Målet for tema 2 i 2013-14 er:

Der igangsættes en række initiativer, der kan fremme implementeringsprocesser under hensyntagen til de forskellige typer af forskning og forskningsresultater - og under hensyntagen til de forskellige sektors organisering.

Regionsrådet prioriterede i forbindelse med beslutning om Handlingsplan 2013-2014 i alt 0,5 mio. kr. til arbejdet under Tema 2, som er finansieret gennem budgetoverførsler fra 2012 af mindreforbrug fra forskningspuljen.

Udvikling af implementeringsmodeller m.m.

I følge Politik for Sundhedsforskning skal Region Hovedstaden sikre, at forskningsresultaternes vej til implementering afdækkes, benchmarkes, og at best practice nationalt og internationalt identificeres – det gælder blandt andet i forhold til grundforskning, klinisk forskning, forebyggelsesforskning og sundheds-tjenesteforskning.

På denne baggrund har Videncenter for Innovation og Forskning sammen med relevante stabe og hospitaler igangsat et projekt, som skal bidrage til identifikation og valg af metoder og værktøjer, som kan understøtte hurtigere og mere effektiv implementering. Region Hovedstaden skal derudover sikre rammer for organisering af implementeringssamarbejdet mellem hospitaler, forsknings- og videninstitutioner, relevante uddannelsesinstitutioner, praksissektoren og kommunerne i regionen, der understøtter det sammenhængende patientforløb.

Som led i udviklingsprojektet, som forventes afsluttet primo 2014, er det et mål at udvikle best practice processer og modeller for implementeringsprocesser under hensyntagen dels til de forskellige typer af forskning og forskningsresultater, dels de forskellige sektors organisering. Samtidig skal patienternes rolle i processen overvejes. Disse initiativer bringes ind i overvejelserne om konkrete samarbejder med professionsbacheloruddannelsesinstitutionerne ved den ovennævnte workshop og ved den videre udvikling af samarbejdet med disse.

- Den 7. juni blev det første Forskningsforum afholdt med fokus på ”Implementering af forskningsresultater”, hvor de ca. 100 deltagere kom med input og erfaringer med udfordringer, barrierer og muligheder i forbindelse med implementering af forskningsresultater.
- Efterfølgende er igangsat en best practice kortlægning med 4 udvalgte cases i Region Hovedstaden, hvor ca. 20 fagfolk og eksperter interviewes, og hvor resultater og metoder kortlægges til at supplere og kvalificere input og resultater fra drøftelser på Forskningsforum. På baggrund af undersøgelsen udarbejdes en rapport primo december med resultater samt anbefalinger for, hvad der understøtter hurtigere og succesfuld implementering af forskningsresultater.
- Primo 2014 gennemføres en høringsproces og i februar 2014 reviderer projektgruppen på baggrund af de modtagne høringssvar forslag til udviklingsaktiviteter, herunder evt. en skabelon og best practice anbefalinger for implementeringsprocesser. Der afholdes i april et Forskningsforum II med fokus på prioritering og konkretisering af anbefalingerne.
- I 2014 vil der ligeledes i samarbejde med eksterne parter på relevante områder blive arbejdet videre i forhold til eventuelle særlige tværgående værktøjer og skabeloner, der kan fremme implementeringsprocesser under hensyntagen til de forskellige typer af forskning og forskningsresultater - og også under hensyntagen til de forskellige sektors organisering. Patienternes rolle i processen inddrages i det videre arbejde med konkretisering af anbefalingerne fra det ovennævnte projekt
- I 2014 vil der derudover blive videreudviklet procedure for vurdering af udviklings- og implementeringspotentiale på ideer og ny viden vedrørende sundheds- og velfærdsteknologi. Dette skal ses i sammenhæng med implementering af den kommende innovationspolitik og udvikling af forsknings- og innovationsstøtteindsatsen i Videncenter for Innovation og Forskning.

Tema 3: Udvikling af forskningsledelse og forskningskompetencer

Målet for tema 3 i 2013-2014 er:

Der igangsættes konkrete initiativer/uddannelses tilbud i samspil med regionens uddannelsesvirksomhed (HR-U), professionshøjskolerne og universiteterne, der skal styrke henholdsvis forskningsforståelse og forskertræning samt den egentlige forskningsledelse, bl.a. rettet mod unge forskere, forskningsansvarlige og afdelings-/centerledelser.

Regionsrådet prioriterede med beslutning om Handlingsplan 2013-2014 i alt 1 mio. kr. til arbejdet under Tema 3 finansieret gennem budgetoverførsler fra 2012 af mindreforbrug fra forskningspuljen.

HRU-samarbejde om forskningsleder kurser

I henhold til Politik for Sundhedsforskning skal der sættes på styrket forskningsledelse på alle niveauer, som skal understøtte mere og bedre forskning i regionen. Der er igangsat i foråret 2013 igangsat et udviklingsprojekt med HR-U, som har til hensigt at:

- Skabe overblik over eksisterende forskerlederuddannelser og –kurser
- Sikre at eksisterende kurser indeholder de emner, som er centrale for at drive god forskningsledelse i Region Hovedstaden, fx i GCP, videnskabsetiske krav, fundraising mv.
- Udvikle og udbyde nye forskerlederkurser på områder, som mangler, fx i forhold til unge forskere, forskningsansvarlige samt kurser i ledelse af forskere rettet mod ledere på højt niveau.

I foråret 2013 er der foretaget en behovsafdækning via projektgrupper, workshops og interviews med nøglepersoner samt drøftelser i en række ledelses- og forskningsfora. En række udfordringer er blevet skitseret indenfor de forskellige niveauer af forskningsledelse. På den baggrund har koncerndirektionen vedtaget en kompetencepakke, der indeholder tre delelementer:

- Tilbud til forskningsledere om et grundlæggende ledelsesudviklingsforløb på 6-8 dage. På forløbet skal arbejdes med generiske ledelsesproblematikker såvel som fundraising, personalejura og god forskningsadministration. Forløbet skal i udbud sammen med regionens lederudviklingsprogram. Der er planlagt 2 hold i 2014
- Pilotforløb om strategisk forskningsledelse med start i november 2013, hvor 3 hospitaler inviteres til at deltage med hver otte administrative ledere, forskningsledere og professorer. Forløbet arbejder med at styrke den øverste strategiske forskningsledelse på hospitalet/i regionen og understøtte samspil mellem forskningen og det kliniske arbejde.
- Netværksdrevet kompetenceudvikling for erfarne forskningsledere, hvor professorer tilbydes deltagelse i en række netværksmøder med henblik på at diskutere strategiske og generiske ledelsesudfordringer. Gæster kan inviteres med, f.eks. fra Københavns Universitet eller andre samarbejdspartnere. 1 netværksmøde er planlagt til november 2013.
- Der vil i 2014 fortsat ske udvikling af forskningsledelsesstrukturer og forskningsstrategier i tæt samspil med de enkelte hospitaler, hvor erfaringerne fra pilotprojektet for ”Strategisk Ledelse af Forskning” inddrages.
- Derudover vil regionen i 2014 igangsætte initiativer, der undersøger mulighederne for videreudvikling af uddannelser, hvor der indgår et større fokus på forskningsforståelse og forskertræning – dette vil ske i et tæt samspil med såvel uddannelsesinstitutionerne, som med regionens HR-U-virksomhed og den interne uddannelsesstrategi.

Tema 4: Udvikling af forskningskarriereforløb for alle relevante personalegrupper

Målet for tema 4 i 2013-2014 er:

Der igangsættes og udvikles en række tiltag, der skal fremme forskerkarriereforløb for alle typer af akademikere og andre relevante faggrupper i sundhedsvæsenet. Herunder sættes fokus på udvikling af samspillet med det Sundhedsvidenskabelige Fakultet på Københavns Universitet omkring forskeruddannelse og fødekæden for nye forskere.

Der blev med beslutning om Handlingsplan 2013-2014 i alt afsat 1 mio. kr. til arbejdet under Tema 4 finansieret gennem budgetoverførsler fra 2012 af mindreforbrug fra forskningspuljen.

Samarbejde med professionsbacheloruddannelsesinstitutioner

I Politik for Sundhedsforskning er der fokus på forskningsindsatsen og fremme af forskningsforståelsen på professionsbachelorområdet. Videncenter for Innovation og Forskning har i samspil med relevante institutioner målrettet faggrupperne, fx Universitetshospitalernes Center for Sygepleje- og omsorgsforskning, UCSF de to professionshøjskoler, hospitaler og universiteterne, igangsat udvikling af initiativer målrettet disse faggrupper.

Som første skridt blev der i 2012 afholdt en workshop med repræsentanter fra Professionshøjskolen Metropol, Professionshøjskolen UCC, Dansk Sygeplejeråd og Region Hovedstaden og herunder fra hospitalerne og UCSF. Formålet med workshoppen var at identificere emner og konkrete oplæg til tværgående udviklingsprojekter med specielt fokus på forskningsforståelse, implementering af forskning og patientinvolvering i sygeplejerskeuddannelser og -videreuddannelser.

Den 14. januar 2013 blev afholdt en opfølgende workshop, og der er med afsæt i de to workshop i 2013 igangsat følgende aktiviteter:

- UCSF har med støtte fra Videncenter for Innovation og Forskning udviklet og påbegyndt et undervisnings- og forskningsprogram målrettet klinisk praksis, hvor både repræsentanter fra hospitalerne og professionshøjskolerne er inviteret til at deltage. I efteråret 2013 er der deltagelse fra 23 oversygeplejersker, 25 afdelingssygeplejersker, 28 sygeplejespecialister og 33 praksissygeplejersker bredt fordelt fra regionens hospitaler.
- HR-U har igangsat en undersøgelse af, hvordan professionshøjskolerne får bedre adgang til hospitalernes kliniske retningslinjer og vejledninger med henblik på bedre tilrettelæggelse af samarbejdsprojekter og uddannelser.
- Organiseringen af samarbejdet mellem Universitetshospitalernes Center for Sygepleje- og omsorgsforskning (UCSF), de to professionshøjskoler, hospitalerne og universiteterne videreudvikles i 2013-2014. Dette sker med afsæt af den nye organisatoriske forankring af UCSF, som er besluttet i 2013 med deltagelse fra alle hospitaler i styregruppen.
- Der foretages i 2013 og 2014 en undersøgelse af hospitalernes behov for forskertræning for de professionsbacheloruddannede.

Derudover har Region Hovedstaden og KU Sund et samarbejde om udbud af KU Sunds cand.scient.san.-uddannelse, der er en tværfaglig uddannelse med fokus på sundhedsfremme, sygdomsforebyggelse, behandling og rehabilitering. Uddannelsen, som Region Hovedstaden medfinansierer via Videncenter for Innovation og Forskning, er rettet mod professionsbachelorgruppen (sygeplejersker, fysioterapeuter mv.). Aftalen er udløbet, og der er besluttet en midlertidig aftale om medfinansiering til og med 2014, samtidig med, at Region Hovedstaden er gået i dialog med KU SUND om det videre samarbejde for at sikre denne uddannelse.

3. Øvrige indsatser og samarbejder på forskningsområdet

Region Hovedstadens Forskningsfond til Sundhedsforskning

Som i tidligere år har der også i 2013 været opslag til Region Hovedstadens Forskningsfond til Sundhedsforskning, hvor der blev udbudt 25 mio. kr. Regionen modtog i alt 146 ansøgninger med et ansøgt beløb på 186 mio. kr. Opslaget var som i 2012 delt i to: 1) 20 mio. kr. i frie midler til medfinansiering af forskningsprojekter af høj kvalitet, og 2) 5 mio. kr. til særlige strategiske satsninger inden for 3 temaer, som blev identificeret i dialog med Vicedirektørkredsen for Forskning og Innovation og i det forskningsfaglige Advisory Board: Implementeringsforskning, palliationsforskning og rehabiliteringsforskning.

På indstilling fra det faglige bedømmelsesudvalg udpeget af forskningsrådene på regionens hospitaler, psykiatrien og praksissektoren, tildelte koncerndirektionen den 26. juni 2013 støtte til i alt 20 forskningsprojekter. Uddelingen offentliggøres den 24. september 2013 med bevillingbreve til modtagerne, omtale på regionens hjemmeside og intranet samt ved udgivelse af pjece til uddeling på bl.a. hospitaler, virksomheder og til andre samarbejdspartnere.

Region Hovedstadens Forskningsfond til medfinansiering af ph.d.-studieafgift

Videncenter for Innovation og Forskning støtter løbende ph.d.-studerende ved prioritering af midler fra forskningspuljen under VIF. Støtten sker i form af et bidrag på 20.000 kr. pr. år i maksimalt tre år til medfinansiering af deres studieafgifter, dette er en ny ordning indført fra 2012. Ved udgangen af 2012 var der godt 160 ph.d.-studerende i gang på regionens hospitaler med tilknytning til denne ordning, og i 2013 forventer Videncentret at støtte et tilsvarende antal nye ph.d.-studerende.

Yderligere initiativer i 2014

Derudover planlægges der i 2014 igangsat yderligere mere separate initiativer fra Handlingsplan 2013-2014, herunder initiativerne vedrørende:

- Etablering af flere erhvervsforskere, erhvervs-post doc.'er og erhvervs-ph.d.'ere¹ – hvor de nærmere muligheder og eventuelle fordele for regionen vedrørende oprettelse af delestillinger under disse ordninger undersøges nærmere i samarbejde med både offentlige og private interessenter.
- Derudover vil Region Hovedstaden i samarbejde med regionens hospitaler, virksomheder og relevante uddannelsesinstitutioner nærmere undersøge og udnytte mulighederne for deltagelse i forskningsprojekter for studerende i forbindelse med bachelor- og kandidatprojekter.

Nationale initiativer

Udover de konkrete projekter og initiativer beskrevet i tidligere, indgår repræsentanter for Region Hovedstaden i øvrige nationale initiativer såsom i arbejdet med at udmønte og konkretisere anbefalinger og forslag fra det Nationale Samarbejdsforum for Sundhedsforskning, i Ledelsesforum for medicinsk Sundhedsforskning og i Danske Regioner – herunder danner målsætningerne og visionerne fra Politik for Sundhedsforskning 2020 baggrund for regionens input til arbejdet med handlingsplan for offentligt/privat samarbejde om klinisk forskning i regi af Ministeriet for Sundhed og Forebyggelse

¹ Betegnelserne "erhvervsforskere" dækker generelle forskerstillinger, der er etableret i et samarbejde med erhvervsvirksomheder, hvor "erhvervs-post doc.'er og erhvervs-ph.d.'ere" tilsvarende dækker de to nævnte kategorier post doc. og ph.d.

Links og bilag

Links til relaterede dokumenter

- Politik for Sundhedsforskning 2020
http://www.regionh.dk/menu/Forskning/Strategi_og_politik/Politik_for_Sundhedsforskning/
- Handlingsplan 2013-2014 for sundhedsforskning
http://www.regionh.dk/menu/Forskning/Strategi_og_politik/Politik_for_Sundhedsforskning/
- Forskningsevaluering 2013
http://www.regionh.dk/menu/Forskning/Regionens_forskning/Forskningsevaluering/
- Se hospitalernes samlede publikationer – forskning.regionh.dk

Se publikationer fra Videncenter for Innovation og Forskning i 2013

- Global Excellence 2013:
http://www.regionh.dk/menu/Forskning/Global_Excellence1/Global_Excellence_videre/Global+Excellence-vindere+2013/
- Forskningsfundsuddeling 2012 & 2013:
http://www.regionh.dk/menu/Forskning/Regionens_forskning/Stoettet_af_regionens_forskningsfond/

Læs mere om Region Hovedstadens indsats for Innovation og Forskning

<http://www.regionh.dk/menu/Forskning/>